

Tartu Ülikooli eraraha kaasamise strateegia

Võttes aluseks Tartu Ülikooli põhikirja paragrahvi 9 lõike 2 punkti 2, otsustab Tartu Ülikooli nõukogu kinnitada Tartu Ülikooli eraraha kaasamise strateegia.

1. Üldosa

Tartu Ülikooli (edaspidi: ülikool) eraraha kaasamise strateegia on ülikooli finantsstrateegia alamosa ja moodustab koos sellega ülikooli arengukava A2025 lahutamatu osa.

Eraraha all on siinses strateegias mõistetud kitsamalt eraõiguslikelt juriidilistelt isikutelt ja eraisikutelt saadavat rahastust ning laiemalt teisi õppe- ja teadustöö põhirahastusele lisanduvaid vahendeid avalikust sektorist (ministeeriumid, kohalikud omavalitsused), riigi osalusega äriühingutelt või Euroopa Liidult erinevate tõukefondide ja välisrahastusprogrammide kaudu. Eraraha strateegia eesmärk on näha ette tegevussuunad ülikooli arengukava rahaliste sihtide täitmiseks.

2. Õppe arengusuunad

Ülikool seab sihiks, et kõrghariduse rahastus peab kasvama 1,5%-ni SKT-st. Selleks on mitu võimalust, millest eelistatuim on riikliku rahastuse suurenemine. Kui see ei ole lähiaastatel realistlik, tuleb alustada avalikku arutelu tasulise kõrghariduse teemal. Tasulise kõrghariduse juures on oluline, et see võimaldaks koos riigi rahastusega kasvatada kõrghariduse rahastust olulisel määral (sihiga 1,5% SKT-st) ja toetada eri erialade arengut. Sealjuures ei tohi riigi osalus kõrghariduses väheneda ega langeda alla 75% kõrghariduse rahastusest, ligipääs kõrgharidusele ei tohi halveneda ega muutuda ebavõrdsemaks ning õppetasu maksmist peab toetama soodne ja läbimõeldud laenusüsteem.

Sõltumata riikliku rahastuse või tasulise kõrghariduse arengust tegutseb ülikool selle nimel, et suurendada tegevustoetuse välist lisaraha õppetegevuses ennaktempos ehk tegevustoetuse kasvust kiiremini. Olemasolevas seadusruumis tehakse lisaraha kasvuks ja kulude optimeerimiseks järgmist.

- 2.1.** Avame tasulisi võrkeelseid konkurentsivõimelisi õppekavasid, kus õppetasu katab tegelikud kulud, arvestades halduslepingus kokkulepitud tingimusi.
- 2.2.** Täiskasvanud õppijale avame uusi eestikeelseid sessioonõppekavu või muudame seniseid osakoormusega tasulisteks õppekavadeks.
- 2.3.** Töötame välja uusi tasulisi üheaastaseid magistriõppekavu, mille eelduseks on 3–5-aastane erialane töökogemus pärast bakalaureusekraadi omandamist või mida saab omandada teise magistrikraadina.
- 2.4.** Arendame õppekavasid koostöös erasektoriga (tööstusmagister jms).
- 2.5.** Töötame tasemeõppekavade baasil välja ja toetame keskselt tasulisi täiendusõppemooduleid (mikroraadiprogramme), sealhulgas veebiõppena.
- 2.6.** Pakume jätkuvalt mitmekesiseid täiendusõppevõimalusi, sealhulgas laia teemavalikut, veebikursusi, õpet väljaspool Tartut, muu hulgas Tallinnas.

- 2.7. Pöörame rohkem tähelepanu tasuliste õppekavade ja täiendusõppe turundusele ja kavandame selleks vahendeid.
- 2.8. Suurendame õppetegevuse välisrahastust (nt programmi „Erasmus“ raames tehtav strateegiline koostöö, ühisõppekavad jt). Muu hulgas suurendame selleks grandikeskuse võimekust õppearendusprojektide kirjutamisel ja selleteemalisel nõustamisel.

3. Teadus- ja arendustegevuse arengusuunad

Viimasel kolmel aastal on ülikool kasvatanud teadustulusid peaaegu kaks korda. Lisaks on Eesti riik otsustanud alates 2021. aastast suurendada teadus- ja arendustegevuse riiklikku rahastamist 1%-ni SKT-st ja hoida edaspidi seda taset. See kasv ei kata kõiki ülikooli ambitsioone ning vajadusi, mistõttu on ka edaspidi vajadus kaasata lisavahendeid. Teadusleppe lisarahast eraldatakse 40% teadussüsteemile, 40% ettevõtluse arendustoetusteks ja 20% ministriumite teadus-programmidesse. Uue perioodi tõukefondides ning programmis „Euroopa Horisont“ kasvab ettevõtluse ja innovatsiooni rahastamise osakaal ning väheneb ülikoolide alusuuringute rahastamise osakaal. Järjest suurem osa programmi „Euroopa Horisont“ eelarvest jagatakse era- ja avaliku sektori partnerlusprogrammide ja missioonide kaudu. Euroopa Liidu rahastamise prioriteetideks on digipööre ja rohepööre, sh õiglase üleminek. Välisraha osakaal ülikooli 2020. aasta teaduseelarvest oli 12,7%. Ülikool seab eesmärgiks teadustulude mitmekesistamise, et kasvatada lisaallikate abil teadustulusid ning kindlustada jätkusuutlikkus, kui mõni rahastusallikas kahaneb või kaob.

- 3.1. Jätkame ülikooli töötajatele rahastusvõimaluste vahendamist grandisobitustarkvara kaudu, pakkudes neid muu hulgas ülikooli hargettevõtete programmis osalejatele.
- 3.2. Arendame edasi ja laiendame grandikeskuse projektinõustamise teenust välisrahastuse hankimiseks. Muu hulgas nõustame taotlejaid koostöös ettevõtetega välisprojektide teemal, et suurendada selle kaudu ülikooli rahastust, sh Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC) ja teistest rahastusprogrammidest.
- 3.3. Jätkame aktiivset osalemist Euroopa era- ja avaliku sektori partnerluses (näiteks Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi võrgustikud), et kaasata selle kaudu rahastust. Ülikool jätkab partnerlusprogrammides osalemise toetamist, et motiveerida uusi osalejaid ja liituda uute võrgustikega. Partnerlus on üks võimalus ülikooli tehnoloogiate tutvustamiseks ja levitamiseks Euroopas.
- 3.4. Arendame edasi rahastusmeetmete koordineerimistuge, et toetada ülikooli osalemist välisrahastusmeetmetes, sealhulgas programmides „Euroopa horisont“, „Erasmus“ ja Interreg, Euroopa Komisjoni teadusvaldkonna, Wellcome Trusti, Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA), USA terviseinstituutide ameti (NIH) ja NordForski projektides, Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) ja Norra finantsmehhanismides, välihangetes ja teenuslepingutes välisriikidega.
- 3.5. Toetame ülikooli arengufondi kaudu Euroopa Teadusnõukogu (ERC) grandihoidjaid või ERC-perspektiiviga tippteadlasi ja nende koolitamist granditaotluste kirjutamiseks.
- 3.6. Jätkame infotehnoloogiliste lahenduste väljatöötamise ja arendamisega, et kergendada projektijuhtide ja vastutavate täitjate haldustööd (digitaalsed tööajatabelid, väljamaksetaotlused jms).

4. Ettevõtluskoostöö arengusuunad

Eesti majanduse struktuurne ülesanne on kasvatada suure mahuga sektorites ja ettevõtetes senist väikest lisandväärtust ning suure lisandväärtusega sektorites ja ettevõtetes senist väikest mahtu. Ülikool panustab ettevõtluskoostöö kaudu teadmispõhise majanduse arengusse, kasutades võimaluse korral Eesti riiklikke toetusskeeme ja Euroopa Liidu rahastusmeetmeid.

- 4.1. Arendame uusi tõhusaid meetodeid nii riigisisese kui ka välismaise ettevõtluskoostöö alustamiseks ja elluviimiseks.

- 4.2. Jätkame suurematele ettevõtetele mõeldud partnerlusprogrammi ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele mõeldud Adapteri koostöövõrgustiku tegevust ja suurendame nende mahtu.
- 4.3. Suurendame eksperimentaalarenduse toetuse, eelinkubatsiooni ja hargettevõtete programmide kaudu akadeemiliste töötajate motivatsiooni teha koostööd ettevõtetega ning osaleda uute teadusmahukate ettevõtete loomises.
- 4.4. Väärtustame akadeemilise karjäärimudeli abil koostööd ettevõtjatega, pakkudes teadlastele ettevõtete loomist ja nendega koostööd soodustavaid tugiteenuseid.
- 4.5. Seome ettevõtluskoostööst tulu teenimise instituutide juhtide tulemuseesmärkide seadmise ja tulemuslikkuse hindamisega.
- 4.6. Motiveerimaks ettevõtluskoostööd, juurutame ettevõtluslepingu mahust sõltuva diferentseeritud üldkulude arvestuse ja vabastame suuremahulise põhivara soetamise üldkulude katte kohustusest.
- 4.7. Suurendame intellektuaalomandi kommertsialiseerimise võimalusi ja sellega seotud tulusid UniTartu Ventures OÜ kaudu, mis võtab ja haldab ülikoolile kuuluva intellektuaalomandi baasil osalusi ülikooli hargettevõtetes.
- 4.8. Arendamaks ettevõtteid ja ettevõtluskoostööd, motiveerime teadlasi osalema meetmetes, kus ajutistel teadustööl eemalviibimise perioodidel (0,5-3 aastat) tegutsetakse ettevõtetes (teadmussiirdepõhige) ning arendatakse hiljem lepingulist koostööd nende ettevõtetega.
- 4.9. Arendamaks ettevõtteid ja ettevõtluskoostööd, laiendame teadmussiirdedoktorantuuri. Ülikool panustab aktiivselt riikliku doktoriõppereformi kavandamisse ja valmistub suuremaks koostööks ettevõtetega teadmussiirdedoktorantuuri toetusmeetme algamisel.
- 4.10. Arendame ettevõtetega koostööd kestliku arengu, rohepöörde, digipöörde ja teiste üleilmsete eesmärkide nimel.

5. Muud arengusuunad

- 5.1. Algatame suurema eraraha kaasamise eesmärgil arutelu avalik-õiguslike ülikoolide lisamiseks tulumaksusoodustusega juriidiliste isikute nimekirja, mis võimaldab eraettevõttel ja eraisikul annetust maksustavatest tuludest (kehtestatud piirides) maha arvata.
- 5.2. Laiendame tuumiktaristul põhinevaid teenuseid. Rakendame ülikoolis toetusmeetmeid aparatuuri soetamiseks.
- 5.3. Inventeerime ülikoolis pakutavate väikesemahuliste teenuste hinnad ja viime need vastavusse turuhinnaga (taotluste menetlemine, konsultatsioonid, tuumiktaristu teenused, analüüsid jms).
- 5.4. Seame prioriteediks ülikoolis pakutavate teenuste tellimiskeskondade ja arvete maksmise kasutajasõbraliku infotehnoloogilise lahenduse loomise, mis võimaldab lihtsalt ja kiiresti tellida ülikooli teenuseid ja kaupu, maksta nende eest ja tasuda asjaajamiskulusid. See võimaldab lisaks täiendusõppe mugavamale korraldusele kehtestada muid väiksemaid põhitegevusväliseid asjaajamistasusid (nt duplikaatide väljastamine, elektroonilise tunnistuse või tõendi asemel paberil tunnistuse või tõendi väljastamine jms).
- 5.5. Väärindame ebavajaliku kinnisvara võimaluse korral kinnisvarainvesteeringute kaudu.
- 5.6. Võimaluse korral kommertsialiseerime ülikooli tarkvaralahendusi.